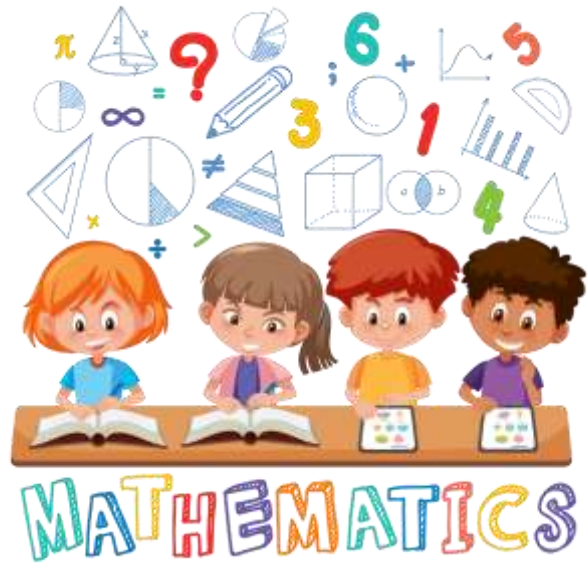

ilkokul

DOĞAL SAYILARLA ÇIKARMA İŞLEMİ

ÇIKARMA İŞLEMİ:

Çıkarma işlemine birler basamağından başlanarak birliklerin farkı birler basamağına yazılır. Diğer basamaklar için de bu işleme devam edilir.

Örnek:

	Bn	Y	O	B	
	5	7	6	5	→ Eksilen
-	3	2	2	4	→ Çıkan
	2	5	4	1	→ Fark

	Bn	Y	O	B	
	7	4	8	6	7 binlik + 4 yüzlük + 8 onluk + 6 birlik
+	5	3	2	4	5 binlik + 3 yüzlük + 2 onluk + 4 birlik
	2	1	6	2	2 binlik + 1 yüzlük + 6 onluk + 2 birlik

ONLUK BOZARAK ÇIKARMA İŞLEMİ:

Çıkarma işleminde eksilenin birler basamağındaki rakam çıkan sayıdan küçükse onluk bozarak devam ettirilir. Diğer basamaklarda da aynı durum varsa aynı şekilde onluk bozma yapılır.

Bu şekilde tüm basamaklar toplanır.

Örnek:

				9
	8	10	12	
	7	9	0	2
+	2	7	8	6
	5	1	1	6

ÇIKARMA İŞLEMİNDE EKSİLENİ BULMA

Çıkarma işleminde eksileni bulmak için çıkan ve fark toplanır.

$$\text{Eksilen} = \text{Çıkan} + \text{Fark}$$

	A	B	C	D		2	4	3	8
-	2	4	3	8	+	4	6	7	4
	4	6	7	4		7	1	1	2

ÇIKARMA İŞLEMİNDE ÇIKANI BULMA

Çıkarma işleminde çıkanı bulmak için eksilenden farkı çıkarırız.

$$\begin{array}{r} 8296 \\ - 3864 \\ \hline 4432 \end{array}$$

7 12

8 2 9 6 → 8 2 9 6
- 3 8 6 4 → - 3 8 6 4
3 8 6 4 ← 4 4 3 2

ÇIKARMA İŞLEMİNDE VERİLMEYEN RAKAMLARI BULMA

Toplama işleminde verilmeyen rakamları bulmak için aşağıdaki işlem basamakları uygulanır.

$$\begin{array}{r} 9 \square 2 \square \\ + 24 \square 5 \\ \hline 6464 \end{array}$$

Birler basamağı $4 + 5 = 9$ olur.

Onlar basamağı $6 + 6 = 12$ bulunur. 1 elde olarak yüzlüğe eklenir.

Yüzler basamağı $4 + 4 = 8$ olur.

ZİHİNDEN ÇIKARMA İŞLEMİ:

Zihinden çıkarma işlemi aşağıdaki örnekte olduğu gibi yapılır.

$975 - 340 = 675$ Öncelikle 900'den 300 çıkarılır 600 kalır.

$675 - 40 = 635$ sonra 70'den 40 çıkarılır 30 kalır.

Birler basamağında çıkan sayı olmadığı için 5 olarak kalır.

Cevap $600 + 30 + 5 = 635$ olur.

ETKİNLİK 1:

Aşağıdaki çıkarma işlemlerini yapınız.

$$\begin{array}{r} \text{Bn} \quad \text{Y} \quad \text{O} \quad \text{B} \\ 5 \quad 9 \quad 8 \quad 7 \\ - 1 \quad 6 \quad 2 \quad 3 \\ \hline \dots \quad \dots \quad \dots \quad \dots \end{array}$$

... binlik + ... yüzlük + ... onluk + ... birlik

- ... binlik + ... yüzlük + ... onluk + ... birlik

... binlik + ... yüzlük + ... onluk + ... birlik

$$\begin{array}{r} \text{Bn} \quad \text{Y} \quad \text{O} \quad \text{B} \\ 9 \quad 7 \quad 6 \quad 5 \\ - 4 \quad 1 \quad 3 \quad 4 \\ \hline \dots \quad \dots \quad \dots \quad \dots \end{array}$$

... binlik + ... yüzlük + ... onluk + ... birlik

- ... binlik + ... yüzlük + ... onluk + ... birlik

... binlik + ... yüzlük + ... onluk + ... birlik

Müşlüm
TEKİN

Bn Y O B

$$\begin{array}{r} 6 \ 6 \ 8 \ 7 \\ - 2 \ 0 \ 5 \ 2 \\ \hline \end{array}$$

... binlik + ... yüzlük + ... onluk + ... birlik

- ... binlik + ... yüzlük + ... onluk + ... birlik

... binlik + ... yüzlük + ... onluk + ... birlik

Bn Y O B

$$\begin{array}{r} 7 \ 8 \ 5 \ 6 \\ - 4 \ 6 \ 4 \ 3 \\ \hline \end{array}$$

... binlik + ... yüzlük + ... onluk + ... birlik

- ... binlik + ... yüzlük + ... onluk + ... birlik

... binlik + ... yüzlük + ... onluk + ... birlik

Bn Y O B

$$\begin{array}{r} 8 \ 8 \ 8 \ 6 \\ - 5 \ 7 \ 6 \ 4 \\ \hline \end{array}$$

... binlik + ... yüzlük + ... onluk + ... birlik

- ... binlik + ... yüzlük + ... onluk + ... birlik

... binlik + ... yüzlük + ... onluk + ... birlik

Müşlüm
TEKİN

ETKİNLİK 2

Aşağıdaki çıkarma işlemlerini yapınız.

$$\begin{array}{r} 4 \ 0 \ 8 \ 2 \\ - \quad 6 \ 5 \ 4 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 9 \ 3 \ 5 \ 2 \\ - \quad 8 \ 9 \ 7 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4 \ 0 \ 0 \ 0 \\ - 2 \ 9 \ 3 \ 9 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5 \ 0 \ 2 \ 0 \\ - 1 \ 8 \ 7 \ 6 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5 \ 5 \ 6 \ 3 \\ - 3 \ 8 \ 8 \ 4 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8 \ 4 \ 0 \ 0 \\ - 2 \ 9 \ 2 \ 7 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7 \ 2 \ 2 \ 0 \\ - 2 \ 3 \ 5 \ 9 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6 \ 3 \ 0 \ 0 \\ - 4 \ 8 \ 2 \ 8 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5 \ 3 \ 7 \ 1 \\ - 2 \ 3 \ 9 \ 4 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 9 \ 0 \ 3 \ 2 \\ - 6 \ 8 \ 3 \ 7 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8 \ 1 \ 0 \ 6 \\ - 1 \ 8 \ 5 \ 8 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7 \ 1 \ 2 \ 3 \\ - 4 \ 8 \ 6 \ 4 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6 \ 5 \ 0 \ 0 \\ - 2 \ 5 \ 8 \ 4 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 9 \ 0 \ 0 \ 0 \\ - 3 \ 6 \ 6 \ 7 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8 \ 0 \ 0 \ 5 \\ - 4 \ 6 \ 7 \ 8 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7 \ 8 \ 4 \ 6 \\ - 2 \ 8 \ 9 \ 1 \\ \hline \end{array}$$

ETKİNLİK 3

Aşağıdaki çıkarma işlemlerde eksilen ve çıkanları bulalım.

Müslüm
TEKİN

$$\begin{array}{r} \text{A} \quad \text{B} \quad \text{C} \quad \text{D} \\ - \quad 2 \quad 3 \quad 5 \quad 5 \\ \hline 2 \quad 7 \quad 0 \quad 7 \end{array}$$

$$+ \quad \underline{\hspace{2cm}}$$

$$\begin{array}{r} 7 \quad 3 \quad 1 \quad 1 \\ - \quad \text{A} \quad \text{B} \quad \text{C} \quad \text{D} \\ \hline 5 \quad 8 \quad 5 \quad 3 \end{array}$$

$$- \quad \underline{\hspace{2cm}}$$

$$\begin{array}{r} \text{A} \quad \text{B} \quad \text{C} \quad \text{D} \\ - \quad 5 \quad 2 \quad 2 \quad 5 \\ \hline 1 \quad 9 \quad 8 \quad 7 \end{array}$$

$$+ \quad \underline{\hspace{2cm}}$$

$$\begin{array}{r} 5 \quad 0 \quad 2 \quad 5 \\ - \quad \text{A} \quad \text{B} \quad \text{C} \quad \text{D} \\ \hline 3 \quad 0 \quad 9 \quad 7 \end{array}$$

$$- \quad \underline{\hspace{2cm}}$$

$$\begin{array}{r} \text{A} \quad \text{B} \quad \text{C} \quad \text{D} \\ - \quad 2 \quad 6 \quad 8 \quad 9 \\ \hline 6 \quad 5 \quad 2 \quad 2 \end{array}$$

$$+ \quad \underline{\hspace{2cm}}$$

$$\begin{array}{r} 4 \quad 1 \quad 3 \quad 1 \\ - \quad \text{A} \quad \text{B} \quad \text{C} \quad \text{D} \\ \hline 1 \quad 1 \quad 9 \quad 9 \end{array}$$

$$- \quad \underline{\hspace{2cm}}$$

$$\begin{array}{r} \text{A} \quad \text{B} \quad \text{C} \quad \text{D} \\ - \quad 8 \quad 4 \quad 8 \quad 9 \\ \hline 1 \quad 3 \quad 5 \quad 5 \end{array}$$

$$+ \quad \underline{\hspace{2cm}}$$

$$\begin{array}{r} 6 \quad 6 \quad 3 \quad 4 \\ - \quad \text{A} \quad \text{B} \quad \text{C} \quad \text{D} \\ \hline 1 \quad 3 \quad 5 \quad 8 \end{array}$$

$$- \quad \underline{\hspace{2cm}}$$

$$\begin{array}{r} \text{A} \quad \text{B} \quad \text{C} \quad \text{D} \\ - \quad 2 \quad 8 \quad 9 \quad 5 \\ \hline 3 \quad 8 \quad 4 \quad 7 \end{array}$$

$$+ \quad \underline{\hspace{2cm}}$$

$$\begin{array}{r} 9 \quad 0 \quad 1 \quad 0 \\ - \quad \text{A} \quad \text{B} \quad \text{C} \quad \text{D} \\ \hline 5 \quad 3 \quad 8 \quad 8 \end{array}$$

$$- \quad \underline{\hspace{2cm}}$$

$$\begin{array}{r} \text{A} \quad \text{B} \quad \text{C} \quad \text{D} \\ - \quad 1 \quad 2 \quad 9 \quad 9 \\ \hline 2 \quad 6 \quad 1 \quad 5 \end{array}$$

$$+ \quad \underline{\hspace{2cm}}$$

$$\begin{array}{r} 7 \quad 5 \quad 0 \quad 0 \\ - \quad \text{A} \quad \text{B} \quad \text{C} \quad \text{D} \\ \hline 3 \quad 2 \quad 6 \quad 7 \end{array}$$

$$- \quad \underline{\hspace{2cm}}$$

$$\begin{array}{r} \text{A} \quad \text{B} \quad \text{C} \quad \text{D} \\ - \quad 2 \quad 1 \quad 6 \quad 8 \\ \hline 4 \quad 8 \quad 6 \quad 4 \end{array}$$

$$+ \quad \underline{\hspace{2cm}}$$

$$\begin{array}{r} 8 \quad 0 \quad 0 \quad 0 \\ - \quad \text{A} \quad \text{B} \quad \text{C} \quad \text{D} \\ \hline 4 \quad 7 \quad 6 \quad 3 \end{array}$$

$$- \quad \underline{\hspace{2cm}}$$

Aşağıdaki çıkarma işlemlerinde verilmeyen rakamları bulalım.

$$\begin{array}{r} 5 \text{ C } 3 \text{ A} \\ - 3 \text{ 5 B } 7 \\ \hline 1 \text{ 8 0 6} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4 \text{ C } 6 \text{ 1} \\ - 1 \text{ 6 B } \text{ A} \\ \hline 3 \text{ 0 8 5} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4 \text{ 6 B } 0 \\ - 2 \text{ C } 6 \text{ A} \\ \hline 1 \text{ 8 8 2} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6 \text{ C } 1 \text{ A} \\ - 4 \text{ 6 B } 9 \\ \hline 2 \text{ 0 5 3} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4 \text{ C } 0 \text{ A} \\ - 2 \text{ 3 B } 8 \\ \hline 1 \text{ 9 2 2} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7 \text{ 7 B } 4 \\ - 6 \text{ C } 2 \text{ A} \\ \hline 1 \text{ 4 4 5} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 9 \text{ 4 B } \text{ A} \\ - 2 \text{ C } 0 \text{ 8} \\ \hline 7 \text{ 2 8 2} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6 \text{ 7 B } 0 \\ - 4 \text{ C } 0 \text{ A} \\ \hline 1 \text{ 8 4 8} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4 \text{ C } 0 \text{ A} \\ - 2 \text{ 8 B } 6 \\ \hline 1 \text{ 5 5 9} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5 \text{ 3 B } 3 \\ - 3 \text{ C } 6 \text{ A} \\ \hline 1 \text{ 8 9 6} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7 \text{ 5 1 A} \\ - 2 \text{ C } \text{ B } 8 \\ \hline 5 \text{ 3 7 6} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6 \text{ 3 B } 1 \\ - 4 \text{ C } 4 \text{ A} \\ \hline 1 \text{ 5 6 3} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6 \text{ 1 8 A} \\ - 3 \text{ C } \text{ B } 9 \\ \hline 2 \text{ 5 5 3} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7 \text{ 2 0 A} \\ - 4 \text{ C } \text{ B } 4 \\ \hline 3 \text{ 1 0 6} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7 \text{ 5 B } 0 \\ - 3 \text{ C } 8 \text{ A} \\ \hline 3 \text{ 6 7 5} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5 \text{ C } 5 \text{ A} \\ - 2 \text{ 8 B } 5 \\ \hline 2 \text{ 7 5 8} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 9 \text{ C } \text{ B } 0 \\ - 8 \text{ 0 3 A} \\ \hline 1 \text{ 8 6 2} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7 \text{ 2 B } 0 \\ - 5 \text{ C } 7 \text{ A} \\ \hline 1 \text{ 4 9 7} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5 \text{ 4 1 A} \\ - 3 \text{ C } \text{ B } 7 \\ \hline 1 \text{ 5 1 4} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7 \text{ 4 B } 0 \\ - 3 \text{ C } 8 \text{ A} \\ \hline 3 \text{ 5 1 3} \end{array}$$

ETKİNLİK 6

Aşağıda verilen zihinden çıkarmaları örnekteki gibi yapalım.

957	-	120	=	837
957 - 100 = 857				
857 - 20 = 837				

896	-	210	=	

765	-	350	=	

690	-	460	=	

585	-	180	=	

470	-	270	=	

969	-	369	=	

878	-	450	=	

796	-	146	=	

687	-	237	=	

570	-	340	=	

468	-	138	=	

355	-	220	=	

943	-	313	=	

892	-	420	=	

780	-	530	=	

671	-	141	=	

568	-	248	=	

475	-	350	=	

381	-	241	=	

DEĞERLENDİRME TESTİ

1) Aşağıdaki çıkarma işleminin sonucunu bulunuz?

	9	9	5	6
-	4	6	7	8
<hr/>				

- A) 5 378 B) 5 278
C) 5 178 D) 5 078

2) Aşağıdaki çıkarma işleminde eksileni bulunuz?

-	4	8	4	7
<hr/>				
	3	2	5	6

- A) 8 301 B) 8 310
C) 8 103 D) 8 230

3) Aşağıdaki çıkarma işleminde çıkanı bulunuz?

	6	7	8	8
-				
<hr/>				
	1	8	4	9

- A) 4 999 B) 4 993
C) 4 399 D) 4 939

4) Aşağıdaki çıkarma işleminde A, B, C değerleri hangi şıkta doğru olarak verilmiştir?

	7	C	7	A
-	4	3	B	7
<hr/>				
	2	9	7	4

- A) A=9 B=9 C= 3 B) A=1 B=9 C= 3
C) A=1 B=3 C= 9 D) A=3 B=9 C=1

5) Aşağıdaki çıkarma işleminde "A + B + C = ?" işleminin sonucu aşağıdakilerden hangisidir?

	9	A	1	C
-	4	6	B	2
<hr/>				
	4	7	2	8

- A) 12 B) 14
C) 16 D) 18

6) Dört basamaklı rakamları birbirinden farklı en büyük tek sayıdan üç basamaklı rakamları birbirinden farklı en büyük sayının çıkarılırsa kaç kalır?

- A) 8 988 B) 8 999
C) 8 8 99 D) 8 888

7) "9000 - 4896 = ?" işleminin sonucu kaçtır?

- A) 4 304 B) 4 204
C) 4 104 D) 4 004

8) Birler bölümü 23, binler bölümü 9 olan doğal sayıdan birler bölümü 678 binler bölümü 6 olan doğal sayıyı çıkarırsak sonuç kaç olur?

- A) 2 453 B) 2 445
C) 2 345 D) 2 543

9) Aşağıdaki çıkarma işlemlerinin sonuçlarını büyükten küçüğe doğru sıraladığımızda baştan ikinci hangisi olur?

- A) 6 243 - 4 547
B) 7 756 - 3 598
C) 8 100 - 2 785
D) 9 356 - 5 888

10) Çıkan 1 957 ve fark 6 286 olan çıkarma işleminde eksilen kaçtır?

- A) 8 442 B) 8 342
C) 8 432 D) 8 243

Müşlüm
TEKİN

11) "0, 5, 6, 9 rakamları ile oluşturulabilecek en büyük tek sayı ile üç basamaklı rakamları birbirinden farklı en büyük çift sayının farkı kaçtır?

- A) 8 709 B) 8 619
C) 8 529 D) 8 439

12) Fark 3 626 ve çıkan 2 477 olan bir çıkarma işleminde eksilen kaç olur?

- A) 6 031 B) 6 013
C) 6 103 D) 6 301

13) Aşağıdaki çıkarma işleminde eksilen 2 500 artar ve çıkan 1 500 azaltılırsa sonuç nasıl değişir?

	5	2	0	1
-	3	2	5	5

- A) 3 500 azalır B) 4 000 artar
C) 3 500 artar D) 4 000 azalır

14) Bir çıkarma işleminde çıkan sayı 4 254 ve fark ise çıkan sayıdan 2 876 eksik olduğuna göre eksilen kaçtır?

- A) 5 632 B) 5 362
C) 5 623 D) 5 263

15) Bir çıkarma işleminde eksilen 6 000 ve fark eksilenden 4 887 eksik olduğuna göre çıkan sayı kaçtır?

- A) 4 877 B) 4 997
C) 4 987 D) 4 887

16) 9 246 sayısının 6 788 eksiğinin 987 fazlası kaçtır?

- A) 3 554 B) 3 455
C) 3 454 D) 3 445

17) "6 482 - 1 767 < A" ifadesinde "A" yerine gelebilecek en küçük sayı kaçtır?

- A) 4 716 B) 4 156
C) 4 761 D) 4 671

18) "9 156 - 4 597 < B" ifadesinde "B" yerine gelebilecek en küçük tek sayı kaçtır?

- A) 4 516 B) 4 561
C) 4 165 D) 4 615

19) İçerisinde 4 957 gram süt olan bir kabın ağırlığı 5 200 g ise bu kabın boş ağırlığı (darası) kaç gramdır?

- A) 432 B) 342 C) 243 D) 234

20) "A - 5 757 = 1566"

"7 473 - B = 1685" işlemlerine göre "A - B = ?"

İşleminin sonucu kaçtır?

- A) 1 315 B) 1 553
C) 1 535 D) 1 355

1	B	11	B
2	C	12	C
3	D	13	B
4	B	14	A
5	A	15	D
6	D	16	D
7	C	17	A
8	C	18	B
9	B	19	C
10	D	20	C